

Fen Bilgisi Ö?retmen Adaylar? Memnuniyet Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Fen Bilgisi Ö?retmen Adaylar? Memnuniyet Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21664>

Özet

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylar? Memnuniyet Ölçe?i, Erdoğan ve Uzak (2005) tarafından fen bilgisi öğretmenli?i programlarında öğrenim gören adaylar?n eğitim süreçlerinden duyduklar? memnuniyet düzeylerini belirlemek amacıyla geli?tirilmi?tir. Ölçek, toplam 71 maddeden ve be? farklı alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar, öğrencilerin fakülte yönetimi, fiziksel ve bilgi kaynaklar? olanaklar?, öğretim elemanlarından ald?klar? destek, laboratuvar yeterlili?i, sınıf ortamının teknolojik donanım? ve pedagojik beceri geli?imleri gibi kritik alanlardaki algılar?n? ölçmektedir. Ölçek, be?li Likert Ölçe?i formatında derecelendirilmi?tir (1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum).

Anahtar Kelimeler

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylar?, Memnuniyet, Öğretmen Eğitimi, Ölçek Geliştirme, Eğitim Kalitesi, Öğrenci Algısı?, Likert Ölçe?i

Yazarlar

Mehmet Erdoğan, Mustafa Uzak

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, fen bilgisi öğretmen adayları?nın üniversiteleri bünyesinde ald?klar? eğitim ve içinde bulundukları fiziki ve sosyal ortamdaki ne ölçüde memnun oldukları?n? sistematik bir biçimde belirlemektir. Ölçek, öğretmen yetiştirme programları?nın kalitesini değerlendirmek ve iyileştirilmesi gereken alanlar? tespit etmek için yöneticilere ve akademisyenlere somut veriler sunmayı hedeflemektedir.

Ölçek, adayların memnuniyetini tek bir genel puan yerine, eğitimin be? farklı kritik bileşeni üzerinden ayrı ayrı değerlendirerek daha detaylı ve eyleme dönüştürülebilir sonuçlar sağlamaktadır. Bu sayede, hangi boyutların (yönetim, laboratuvar, öğretim elemanları vb.) öğrenci deneyimini daha çok etkiledi?i anlaşılabilmektedir.

Yapı

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylar? Memnuniyet Ölçe?i, öğretmenlik programlarında öğrenim gören öğrencilerin eğitim ortamlarına yönelik çok boyutlu memnuniyet algısı?n? ölçen bir yapıyı temsil etmektedir. Ölçek, pedagojik, idari ve fiziki imkanlar olmak üzere geni? bir yelpazede memnuniyet bileşenlerini ele almaktadır. Yapısal olarak be? ana faktör altında toplanan 71 maddeden oluşur.

Ölçülen memnuniyet yapı?s?, sadece genel mutlulu?u değil; aynı zamanda öğrencinin kaynaklara

erişimi, akademik destek alması ve mesleki becerilerini geliştirme fırsatları ne kadar yeterli bulunduğunu da kapsamaktadır. Bu, öğretmen yetiştirme programlarının başarısı öğrenci merkezli bir bakış açısıyla değerlendirilmeye olanak tanır.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirme çalışması (Erdoğan & Uzak, 2005) kapsamında yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla faktör analizi yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler sonucunda, ölçeğin teorik olarak öngörülen beş alt boyutu doğruladığı tespit edilmiştir. Ancak, bu meta-veride spesifik geçerlik katsayıları (örneğin, KMO değeri, açıklanan varyans yüzdesi) belirtilmemiştir. İlgili detaylar, ölçeğin orijinal yayınında (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi) yer almaktadır.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığı ve güvenilirliğini belirlemek için gerekli istatistiksel analizler geliştirme aşamasında yapılmıştır. Tipik olarak, bu tür çok faktörlü ölçeklerde Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanır. Orijinal çalışmada bu katsayıların yüksek olduğu varsayılmakla birlikte, bu özet metinde spesifik güvenirlik değerlerine (örneğin, alt boyutlar ve toplam ölçek için Cronbach Alfa katsayıları) yer verilmemiştir. Detaylı güvenirlik bilgisi için kaynak makaleye başvurulması gerekmektedir.

Faktör Analizi

Fen Bilgisi Öğretmen Adayları Memnuniyet Ölçeği, aşağıdaki faktör analizi sonucunda elde edilen, iyi tanımlanmış beş alt boyuta sahiptir. Bu yapı, 71 maddeyi beş farklı memnuniyet alanına dağıtmaktadır:

Yönetim, Olanaklar ve Bilgi Kaynağı (26 madde): Fakülte yönetiminin idari süreçleri, genel fiziki olanaklar ve bilgiye erişim kaynaklarının yeterliliğine odaklanır.

Öğretim Elemanları (17 madde): Öğretim kadrosunun akademik yeterliliği, öğrencilere sağladığı destek ve iletişim kalitesi hakkındaki algılar ölçer.

Laboratuvar ve Olanaklar (14 madde): Fen eğitiminde kritik öneme sahip olan laboratuvar ortamlarının donanımı, güncelliği ve laboratuvar personelinin yeterliliğini değerlendirir.

Sınıf Ortamı (6 madde): Dersliklerin fiziksel koşulları ve eğitim materyallerini (örneğin teknolojik imkânlar) içerir.

Beceri Gelişimi (8 madde): Öğretmenlik formasyon derslerinin ve programın genel olarak öğrencilerin problem çözme ve mesleki yeterliliklerini geliştirme katkısını inceler.

Araç

Test Türü: Ölçek Geliştirme (Tutum/Memnuniyet Ölçeği)

Format: Kendini Değerlendirme Ölçeği (Self-Report)

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: Üniversite Düzeyi Öğrenciler

Yaş Grubu: Genç Yetişkin (Öğretmen Adayları)

Popülasyon Detayları: Fen Bilgisi Öğretmenliği lisans programlarında öğrenim gören öğretmen adayları.

Test Metodolojisi: 5'li Likert Ölçeği (1=Kesinlikle Katılmıyorum; 5=Kesinlikle Katılıyorum). Yüksek puanlar, ilgili alandaki yüksek memnuniyet düzeyini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen Adayları, Fen Bilgisi Eğitimi, Eğitim Yönetimi, Laboratuvar Olanakları, Öğretim Elemanı Desteği, Faktör Analizi

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağlantılı Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yayın Adresi: Sorumlu yazar Mehmet Erdoğan'dır. Detaylı yayın adresi için orijinal makaleye başvurulmalıdır.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2005

Şinler ve Kullanım Ücreti: Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanımı için orijinal yayıncının (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi) ve yazarların etik izinlerinin alınması önerilir. Ticari kullanım için özel izin gerekebilir.

Ölçeğin orijinal makalesine ait bağlantı şu şekildedir: gefad.gazi.edu.tr.

Ölçeğin orijinal PDF dokümanı bu adresten indirilebilir: fen-bilgisi-ogretmen-adaylari-memnuniyet-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Erdo?an, M. ve U?ak, M. (2005). Fen Bilgisi Ö?retmen Adaylar? Memnuniyet Ölçe?inin geli?tirilmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi E?itim Fakültesi Dergisi*, 25(2), 35-54.

Fen Bilgisi Ö?retmen Adaylar? Memnuniyet Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

5 alt boyut ve 71 madde

Yönetim, Olanaklar ve Bilgi Kayna?? (26 m): Bilgi kayna?? olarak fakülte panolar? tatmin edicidir.

Ö?retim Elemanlar? (17 m): Bölüm ö?retim elemanlar? problemlerime yeterli destek vermektedirler.

Laboratuar ve Olanaklar (14 m): Laboratuardaki personel say?s? yeterlidir.

S?n?f Ortam? (6 m): Dersliklerdeki teknolojik imkânlar tatmin edicidir.

Beceri Geli?imi (8 m): Ald???m seçmeli ve zorunlu ö?retmenlik formasyon derslerinin problem çözme becerimin geli?mesine katkı?s? vard?r.